

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci

žalobce: **T E N O S spol. s r. o.,**
náměstí Míru 73, 471 14 Kamenický Šenov

zastoupeného Ing. Otou Koškem, daňovým poradcem
sídlem Tř. T. G. Masaryka 822, 473 01 Nový Bor

proti
žalovanému: **Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR**
sídlem Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3

v řízení o žalobách proti rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny
ze dne 3. 10. 2019, sp. zn.: S-SP-VZP-19-03225887-U8F5, agendové číslo
RO/2548+2549/19/Sa

takto:

- I. Žaloby se zamítají.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se vrací přeplatek na soudním poplatku ve výši 6 000 Kč. Uvedená částka bude vyplacena žalobci z účtu Městského soudu v Praze ve lhůtě 30 dní od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, Ing. Oty Koška, daňového poradce.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobami podanými u Městského soudu v Praze domáhá přezkoumání a zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 3. 10. 2019, kterým bylo ve spojeném řízení zamítnuto odvolání žalobce proti platebním výměrům vydaným VZP ČR, Regionální pobočkou Ústí nad Labem, pobočkou pro Liberecký a Ústecký kraj, a to jak platebnímu výměru č. 4740001345 na dlužné pojistné ve výši 8 226 Kč, tak i platebnímu výměru č. 2740002047 na penále ve výši 366 Kč.
2. Žalobou vedenou u zdejšího soudu pod 11 Ad 19/2019 napadl rozhodnutí Rozhodčího orgánu žalovaného pouze v té části, kterou bylo zamítnuto odvolání proti platebnímu výměru, kterým bylo stanoveno penále ve výši 366 Kč.
3. Žalobou vedenou u zdejšího soudu pod č. j. 11 Ad 20/2019 napadl rozhodnutí Rozhodčího orgánu žalovaného v té části, ve které zamítl odvolání proti platebnímu výměru, kterým byl stanoven doplatek do minimálního vyměřovacího základu ve výši 8 226 Kč.
4. Usnesením ze dne 29.10.2020, č.j. 11 Ad 19/2019 – 20, městský soud spojil obě výše uvedené žaloby ke společnému projednání s tím, že věc bude nadále vedena pod sp. zn. 11 Ad 19/2019.

Žalobní body

5. Žalobce v obou podaných žalobách vytýká žalovanému, že se účelově odchyluje od významu česky psaného jednoduchého textu souvisejících předpisů, tj. zákona č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění, zákona č. 592/1990 o pojistném na veřejném zdravotním pojištění a zákona č. 262/2006 Sb. zákoníku práce. Za jen pro silné povahy označil čtení, co pokládá významný orgán s celostátní působností za možnou interpretaci zákonných předpisů, když uvedl, že „kontrolou vyčíslený nedoplatek pojistného ve výši 8 226 Kč vznikl dopočtem do minimální mzdy podle ustanovení § 3 odst. 4 zák. č. 592/1992 Sb. Sb.. Při kontrole nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by paní F. řadily mezi osoby, pro něž neplatí dle ust. § 3 odst. 8 zákona č. 592/1992 Sb. minimální vyměřovací základ. Minimálním vyměřovacím základem je dle ust. § 3 odst. 6 tohoto zákona minimální mzda“. Žalobce namítal, že jako organizace nemá oprávnění zjišťovat u paní F. její způsob obživy a kde je zaměstnaná nebo podniká, pokud to není ve střetu zájmů s podnikáním žalobce. Jen ona sama může dát pokyn k doplatku zdravotního pojištění z její čisté mzdy. V § 3 odst. 10 zákona č. 592/1992 Sb. je jasně dáno, že sama určuje, z jakého základu má být doplatek.
6. Současně žalobce nesouhlasí s povinností uhradit na účet žalovaného i tu část pojistného, kterou je povinen zaplatit zaměstnanec. Pokud jde o námitky týkající vyměřeného penále ve výši 366 Kč, namítá žalobce zejména to, že penále je vypočtené z nedoplatku do minimálního základu z čisté mzdy, kterou plně disponuje třetí osoba, tj. paní F. Žalobce odvedl zákonnou srážku v souladu se zněním zákona č. 592/1992 Sb., zákona o pojistném na veřejném zdravotním pojištění. Aplikace § 18 tohoto zákona je nezákonná a má charakter zneužití práva. Závěrem pak v obou případech žalobce namítl, že žalovaný bezohledně zneužil svoje postavení inkasem na základě předexekuční výzvy.

Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný ve vyjádření k podaným žalobám uvedl ke stanovení nedoplatku pojistného, že kontrolou správnosti je stanovení výše vyměřovacích základů a správnosti výše pojistného bylo zjištěno, že žalobci vznikl ve sledovaném období nedoplatek pojistného ve výši 8 226 Kč. U zaměstnankyně paní F. nebyla v období od 08/2018 do 05/2019 dodržena výše minimálního vyměřovacího základu. Pokud je vyměřovací základ zaměstnance nižší než minimální vyměřovací základ, je zaměstnanec dle § 3 odst. 10 zákona povinen doplatit zdravotní pojišťovně prostřednictvím svého zaměstnavatele pojistné ve výši 13,5% z rozdílu těchto základů. Ze závěrečného protokolu o výsledku kontroly plateb pojistného ze dne 11. 7. 2019, jehož součástí je závěrečná zpráva o výsledku kontroly plateb pojistného, je zřejmé, že žalobce nedodržel povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 zákona. K námitce, že zaměstnavatel není povinen zjišťovat skutečnosti, podle nichž by zaměstnanec nemusel dodržet minimální vyměřovací základ, zdůraznil žalovaný, že zaměstnavatel je povinen dodržet minimální vyměřovací základ, nezná-li skutečnosti, podle nichž by zaměstnanec minimální vyměřovací základ dodržet nemusel. Tyto skutečnosti správnímu orgánu při vydání předmětných platebních výměrů známy nebyly. Dále pak zdůraznil, že odvod zdravotního pojištění patří mezi srážky stanovené zákonem a lze je provádět i bez souhlasu zaměstnance dle ustanovení § 146 písm. a) a § 147 odst. 1 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce. Dle ustanovení § 5 odst. 1 zákona o VZP je zaměstnavatel povinen uhradit na účet VZP ČR i tu část pojistného, kterou je povinen zaplatit zaměstnanec, a to i bez jeho souhlasu. Žalovaný pak uvedl, že penále bylo vyměřeno dle § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., a to ke dni 1. 7. 2019 za období od 1. 8. 2015 do 30. 6. 2019 dle § 8 odst. 5 zákona č. 48/1992 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. K zaslání předexekuční výzvy odkázal žalovaný na ustanovení § 53 odst. 8 zákona č. 48/1997 Sb. s tím, že na základě rozhodnutí o zamítnutí odvolání a potvrzení platebních výměrů eviduje žalovaný vykonatelnou pohledávku pojistného a pohledávku na penále, které nebyly uhrazeny, a proto přistoupil žalovaný k zaslání návrhu na provedení exekuce.

Obsah správního spisu

8. Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem soud zjistil, že Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, Regionální pobočka Ústí nad Labem, pobočka pro Liberecký a Ústecký kraj zahájila dne 8. 8. 2019 se žalobcem správní řízení ve věci dlužného pojistného a penále na základě kontroly plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění ze dne 11. 7. 2019 za období od 1. 7. 2015 do 31.5.2019. Žalobci byly dne 22. 8. 2019 vystaveny platební výměry, a to č. 4740001345 na dlužné pojistné ve výši 8 226 Kč a platební výměr č. 2740002047 na penále ve výši 366 Kč. Proti oběma platebním výměrům podal žalobce v zákonné lhůtě odvolání. Následně Rozhodčí orgán VZP ČR řízení o odvolání proti oběma platebním výměrům spojil ke společnému projednání.
9. O podaném odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, kterým odvolání zamítl a oba platební výměry potvrdil. Konstatoval, že kontrolou vyčíslený nedoplatek pojistného vznikl dopočtem do minimální mzdy dle § 3 odst. 4 zákona č. 592/1992 Sb., zákona o pojistném na veřejném zdravotním pojištění, neboť při kontrole nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by paní F. řadily mezi osoby, pro něž neplatí dle ustanovení § 3 odst. 8 zákona č. 592/1992 Sb. minimální vyměřovací základ. Minimální vyměřovacím základem je dle ustanovení § 3 odst. 6 zákona č. 592/1992 Sb. minimální mzda. Zaměstnavatel společnost TENOS s.r.o. je dle § 5 tohoto zákona povinen uhradit na účet VZP ČR i tu část pojistného, kterou je povinen zaplatit zaměstnavatel na základě důvodů

uvedených výše v odůvodnění, a to i bez souhlasu zaměstnance. Odvod zdravotního pojištění patří mezi srážky stanovené zákonem. Lze je provádět i bez souhlasu zaměstnance dle ustanovení § 146 písm. a) a § 147 odst. 1 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce. Za irelevantní považuje žalovaný námitku žalobce, že povinnou osobou pro úhradu pohledávky pojišťovně zaměstnankyně paní F. dle ustanovení § 15 zákona č. 592/1992 Sb. Podle § 3 odst. 10 tohoto zákona pokud je vyměřovací základ zaměstnance nižší než minimální vyměřovací základ, je zaměstnanec povinen doplatit zdravotní pojišťovně prostřednictvím svého zaměstnavatele pojistné ve výši 13,5% z rozdílu těchto základů. Zaměstnanec doplácí případné pojistné zdravotní pojišťovně právě prostřednictvím svého zaměstnavatele nikoli přímo. S odkazem na ustanovení § 18 odst. 1 tohoto zákona pak zdůraznil žalovaný nutnost zaplatit penále ve výši 0,05% dlužné částky za každý kalendářní den, ve kterém některá z těchto skutečností trvala.

Posouzení důvodnosti žalobních bodů soudem

10. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními orgány obou stupňů z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“). Vzhledem k tomu, že žádný z účastníků k výzvě soudu nepožádal o nařízení ústního jednání, Městský soud v Praze postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval. Přitom dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Vypořádání jednotlivých žalobních námitek soudem

11. Podstatou sporu mezi účastníky je posouzení zákonnosti postupu žalovaného, který žalobci jako plátcí uložil v návaznosti na provedenou kontrolu plateb pojistného platebními výměry povinnost zaplatit dlužné pojistné na veřejném zdravotní pojištění a související penále, neboť dospěl k závěru, že žalobce v rozporu s § 5 zákona č. 592/1992 Sb. nehradil ve správné výši pojistné na veřejné zdravotní pojištění, neboť v rozporu s § 3 odst. 10 zákona č. 592/1992 Sb. neodvedla za zaměstnankyni, jejíž vyměřovací základ pojistného na veřejné zdravotní pojištění byl nižší než minimální vyměřovací základ, pojistné odpovídající 13,5 % z rozdílu těchto základů.
12. Zatímco žalobce byl přesvědčen, že ustanovení § 3 odst. 10 zákona č. 592/1992 Sb. ukládá povinnost zaměstnankyni, tedy že za doplatek do minimálního základu ručí příslušné pojišťovně zaměstnanec, žalovaný byl s poukazem na § 5 zákona č. 592/1992 Sb. přesvědčen, že plátcem pojistného je zaměstnavatel (nikoli jednotliví zaměstnanci), který je povinen provádět za zaměstnance odvod pojistného nejméně z minimálního vyměřovacího základu.
13. Podle § 3 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. v rozhodném znění platí, že „*vyměřovacím základem zaměstnance je úhrn příjmů ze závislé činnosti, s výjimkou náhrad výdajů poskytovaných procentem z platové základny představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudců, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice,*

předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním. Zúčtovaným příjmem se pro účely věty první rozumí plnění, které bylo v peněžní nebo nepeněžní formě nebo formou výhody poskytnuto zaměstnavatelem zaměstnanci nebo předáno v jeho prospěch, popřípadě připsáno k jeho dobru anebo spočívá v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance“.

V odstavci 2 předmětného ustanovení jsou přitom upraveny případy, v nichž se takto vypočtený vyměřovací základ snižuje.

Podle odstavce 4 tohoto ustanovení platí, že „*pojistné za zaměstnance se stanoví z vyměřovacího základu podle odstavců 1 až 3, nejméně však z minimálního vyměřovacího základu, není-li dále stanoveno jinak*“. Tím je podle odstavce 6 předmětného ustanovení minimální mzda.

Z odstavce 8 předmětného ustanovení se podává, že „*minimální vyměřovací základ neplatí pro osobu:*

a) s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle zvláštního právního předpisu);

b) která dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplňuje další podmínky pro jeho přiznání;

c) která celodenně osobně a řádně pečuje alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Podmínka celodenní péče se považuje za splněnou, je-li dítě předškolního věku umístěno v jeslích (mateřské škole), popřípadě v obdobném zařízení na dobu, která nepřevyšuje čtyři hodiny denně, a jde-li o dítě plnící povinnou školní docházku, po dobu návštěvy školy, s výjimkou umístění v zařízení s týdenním či celoročním pobytem. Za takovou osobu se považuje vždy pouze jedna osoba, a to buď otec nebo matka dítěte, nebo osoba, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů;

d) která současně vedle zaměstnání vykonává samostatnou výdělečnou činnost a odvádí zálohy na pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu stanoveného pro osoby samostatně výdělečně činné,

e) za kterou je plátcem pojistného stát (§ 3c),

pokud tyto skutečnosti trvají po celé rozhodné období. Vyměřovacím základem u těchto zaměstnanců je jejich skutečný příjem“.

Podle odstavce 9 tohoto ustanovení pak platí, že „*minimální vyměřovací základ zaměstnance se snižuje na poměrnou část odpovídající počtu kalendářních dnů, pokud*

a) zaměstnání netrvalo po celé rozhodné období,

b) zaměstnanci bylo poskytnuto pracovní volno pro důležité osobní překážky v práci,

c) zaměstnanec se stal v průběhu rozhodného období osobou, za kterou platí pojistné i stát, nebo osobou uvedenou v odstavci 8 písm. a) až c)“.

14. Pro posuzovanou věc je zásadní výklad odstavce 10 uvedeného ustanovení, ve kterém se uvádí, že „*pokud je vyměřovací základ zaměstnance nižší než minimální vyměřovací základ, je zaměstnanec povinen doplatit zdravotní pojišťovně prostřednictvím svého zaměstnavatele pojistné ve výši 13,5 % z rozdílu těchto základů. Má-li zaměstnanec více zaměstnavatelů, je*

povinen doplatit pojistné podle předchozí věty prostřednictvím toho zaměstnavatele, kterého si zvolí, a to vždy současně s odvodem pojistného v následujícím kalendářním měsíci. Pokud je vyměřovací základ nižší z důvodů překážek na straně organizace, je tento rozdíl povinen doplatit zaměstnavatel“.

15. Soud dále upozorňuje na to, že podle § 4 zákona č. 48/1997 Sb. platí, že „plátcí pojistného zdravotního pojištění (dále jen „plátcí pojistného“) jsou:
 - a) pojištěnci uvedení v § 5,
 - b) zaměstnavatelé,
 - c) stát“.
16. Podle ustanovení § 5 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb. je pojištěnec plátcem pojistného, „pokud je zaměstnancem; za zaměstnance se pro účely zdravotního pojištění považuje fyzická osoba, které plynou nebo by měly plynout příjmy ze závislé činnosti podle zvláštního právního předpisu“, a to se zde uvedenými výjimkami.
17. Ustanovení § 6 věty první zákona č. 48/1997 Sb. stanovuje, že „zaměstnavatel je plátcem části pojistného za své zaměstnance s výjimkou zaměstnanců, kteří postupují podle § 8 odst. 4“.
18. V tomto ohledu přitom z § 5 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. plyne, že „zaměstnavatel odvádí část pojistného, které je povinen hradit za své zaměstnance. Současně odvádí i část pojistného, které je povinen hradit zaměstnanec, srážkou z jeho mzdy nebo platu, a to i bez souhlasu zaměstnance“. Podle § 15 odst. 1 tohoto zákona je pak plátce povinen dlužné pojistné doplatit.
19. Podle § 9 odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb. „pojistné za zaměstnance hradí z jedné třetiny zaměstnanec, ze dvou třetin zaměstnavatel“.
20. Podle § 8 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb. platí, že „nezaplatí-li plátce pojistného pojistné ve stanovené výši a včas, je příslušná zdravotní pojišťovna povinna vymáhat na dlužníkovi jeho zaplacení včetně penále“.
21. Podle § 18 odst. 1 věty první zákona č. 592/1992 Sb. přitom platí, že „nebylo-li pojistné nebo záloha na pojistné zaplaceno ve stanovené lhůtě anebo bylo-li zaplaceno v nižší částce, než ve které mělo být zaplaceno, je plátce pojistného povinen platit penále ve výši 0,05 % dlužné částky za každý kalendářní den, ve kterém některá z těchto skutečností trvala“.
22. Soud v první řadě předepisuje, že správní soudy opakovaně ve svých rozhodnutích zdůrazňují, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. je postaveno na principu, že je to žalobce, kdo s ohledem na dispoziční zásadu přísně ovládající tento typ soudního řízení správnímu soudu předestírá konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné. Obsah a kvalita žaloby v zásadě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Není přitom úlohou soudu, aby za žalobce žalobní argumentaci dotvářel.
23. Z podané žaloby je patrné, že se žalobce omezil na námitky, že zaměstnavatel jako plátce nemá oprávnění zjišťovat u zaměstnance způsob jeho obživy a nesouhlasí s výkladem žalovaného, který tvrdí, že zaměstnavatel je podle ustanovení § 5 zák. č. 592/1992 Sb. povinen uhradit na účet VZP ČR i tu část pojistného, kterou je povinen zaplatit

zaměstnavatel na základě uvedených důvodů a to bez souhlasu zaměstnance. Ze žaloby vyplývá přesvědčení žalobce, že předmětné pohledávky na pojistném měly být řešeny přímo s jeho zaměstnankyní, protože jenom ona si sama určuje, z jakého základu má být doplatek.

24. Jinak řečeno, žalobce staví svou procesní obranu na tom, že ustanovení § 3 odst. 10 zákona č. 592/1992 Sb. nestanoví pravidlo chování zaměstnavatele (plátce), nýbrž pravidlo chování zaměstnankyně, když se žalobce mylně domnívá, že je v tomto ustanovení „jasně dáno, že sama určuje, z jakého základu má být doplatek“
25. Soud se s uvedenou žalobní argumentací neztotožnil. Je třeba zdůraznit, že systém úhrady pojistného na zdravotním pojištění je v případě zaměstnanců postaven (až na některé pro posuzovanou věc irelevantní výjimky) na tom, že zaměstnavatel v souladu s § 5 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., resp. § 6 zákona č. 48/1997 Sb. odvádí jednak část pojistného, které je povinen hradit za své zaměstnance (je plátcem části pojistného za své zaměstnance), a současně formou srážky ze mzdy či platu zaměstnance odvádí zdravotní pojišťovně i část pojistného, které je povinen hradit sám zaměstnanec.
26. Dle přesvědčení soudu nelze dospět k jinému závěru, než že ustanovení § 3 odst. 10 zákona č. 592/1992 Sb. nezakládá žádnou výjimku ze shora avizovaného fungování systému úhrady pojistného, pokud pro případ, že je vyměřovací základ zaměstnance nižší než minimální vyměřovací základ, jenž je dle odst. 4 tohoto ustanovení až na výjimky nejnižším možným základem pro výpočet pojistného, zaměstnanci ukládá povinnost doplatit zdravotní pojišťovně prostřednictvím svého zaměstnavatele pojistné ve výši 13,5 % z rozdílu těchto základů.
27. Ustanovení § 3 odst. 10 zákona č. 592/1992 Sb. podle soudu v tomto směru toliko upřesňuje pro určitý, zde upravený okruh situací, způsob určení pojistného, resp. jeho výši, když až na výjimky vyplývající z § 3 odst. 8 a 9 tohoto zákona požaduje, aby bylo pojistné fakticky i v těchto případech hrazeno ve výši kalkulované z minimálního vyměřovacího základu. Jak bylo uvedeno výše, zákonodárce tedy pro případ, že vyměřovací základ zaměstnance je nižší než minimální vyměřovací základ, ukládá povinnost doplatit zdravotní pojišťovně pojistné ve výši 13,5 % z rozdílu těchto základů, tedy (jinak řečeno) zajišťuje, aby bylo pojistné i v těchto situacích uhrazeno ve výši odpovídající výši pojistného kalkulovaného z (nedosaženého) minimálního vyměřovacího základu.
28. Skutečnost, že tato povinnost je v ustanovení § 3 odst. 10 zákona č. 592/1992 Sb. uložena zaměstnanci, nijak nezbavuje žalobce jako zaměstnavatele jeho obecné povinnosti vyplývající z § 5 odst. 1 tohoto zákona, tj. povinnosti odvést i část pojistného, kterou je povinen hradit zaměstnanec, srážkou z jeho mzdy nebo platu, v tomto případě ve výši zahrnující doplatek kalkulovaný z rozdílu skutečného (nižšího než minimálního) a minimálního vyměřovacího základu. Žalobce je přitom i v tomto případě v souladu s § 5 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. oprávněn učinit tak i bez souhlasu zaměstnance. Platí tedy, že jelikož je žalobce jako zaměstnavatel podle § 5 odst. 1 věty druhé zákona č. 592/1992 Sb. povinen srazit ze mzdy a odvést část pojistného, kterou je povinen hradit zaměstnanec, je povinen tak postupovat i v případech upravených v ustanovení § 3 odst. 10 tohoto zákona, které pro zde předvídaný okruh situací toliko upřesňuje, v jaké výši je zaměstnanec povinen pojistné hradit.

29. Ustanovení § 3 odst. 10 zákona č. 592/1992 Sb. ostatně samo s takovou rolí zaměstnavatele počítá, když výslovně uvádí, že zaměstnanec má doplatit pojistné prostřednictvím zaměstnavatele. Dle soudu nelze rozumně pochybovat o tom, že v tomto ohledu jde toliko o jinou formou vyjádřené obecné pravidlo vyplývající z § 5 odst. 1 věty druhé zákona č. 592/1992 Sb.
30. Soud se tedy ztotožňuje s žalovaným v závěru vysloveném ke shora popsáním námitkám. Ustanovení § 3 odst. 10 zákona č. 592/1992 Sb. je třeba vykládat s přihlédnutím k § 5 odst. 1 tohoto zákona tak, že žalobce byl jako zaměstnavatel povinen odvést srážkou ze mzdy za svou zaměstnankyni pojistné ve výši a způsobem vyplývajícím z tohoto ustanovení, a to i bez jejího souhlasu. Sama okolnost, že je povinnost doplatit pojistné v dané výši uložena ustanovením § 3 odst. 10 zákona č. 592/1992 Sb. zaměstnanci, nemůže na uvedeném závěru s přihlédnutím k § 5 odst. 1 větě druhé tohoto zákona ničeho změnit, zvláště pak tehdy, pokud předmětné ustanovení výslovně předvídá, že zaměstnanec plní svou povinnost prostřednictvím zaměstnavatele.
31. Na základě výše uvedeného soud neshledal důvodnými námitky týkající se nesprávného výkladu citovaných ustanovení ze strany žalovaného.
32. Poukazoval-li žalobce v souvislosti s předmětnými námitkami v žalobě na to, že není oprávněn u paní F. zjišťovat její způsob obživy a kde je zaměstnaná nebo podniká, mýjí se tato námitka z pohledu soudu s podstatou věci. Jak bylo uvedeno výše, pravidlo uvedené v § 3 odst. 10 a související pravidla upravená v odstavcích 8 a 9 tohoto ustanovení nepředstavují žádnou odchylku od obecného systému založeného na tom, že žalobce jako zaměstnavatel jednak odvádí část pojistného, které je povinen hradit za své zaměstnance (je plátcem části pojistného za své zaměstnance), a přitom současně formou srážky ze mzdy či platu zaměstnance odvádí zdravotní pojišťovně i část pojistného, které je povinen hradit sám zaměstnanec. Pokud je žalobce oprávněn a zároveň zprostředkovatě povinen shromažďovat podklady k plnění povinností uložených mu obecně v § 5 odst. 1 větě druhé zákona č. 592/1992 Sb. (to žalobce v podané žalobě nezpochybňuje), z ničeho nevyplývá, že by tak nebyl oprávněn postupovat i v případech, kdy je výše pojistného, kterou je povinen zaměstnanec hradit, specifikována (pro určitý okruh situací) v § 3 odst. 10 tohoto zákona.
33. Soud v tomto smyslu v míře obecnosti obdobné té, v jaké žalobce svou námitku vznesl, podotýká, že nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále též „GDPR“) upravuje v článku 6 zákonnost zpracování osobních údajů. Z článku 6 GDPR bodu 1 písm. c) přitom vyplývá, že zpracování osobních údajů v odpovídajícím rozsahu je zákonné, je-li nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce (v uvedeném případě zaměstnavatel / plátce) vztahuje. V posuzovaném případě je přitom takové zpracování osobních údajů podle soudu nezbytné pro zajištění plnění povinností uložených zákonem č. 48/1997 Sb. a zákonem č. 592/1992 Sb., souvisejících s působením žalobce v postavení zaměstnavatele odpovědného za vedení mzdové agendy a za plnění povinností na úseku úhrady pojistného na zdravotní pojištění.
34. Je tedy na žalobci, aby v případech, kdy je vypočtený vyměřovací základ nižší než minimální vyměřovací základ, prověřil možnost aplikace § 3 odst. 8 a 9 zákona č. 592/1992 Sb. a tam, kde bude pro aplikaci těchto ustanovení opodstatněné, zajistil v součinnosti se

zaměstnancem odpovídající podklady. Žalobci podle přesvědčení soudu nic nebrání po svých zaměstnancích, u nichž by aplikace pravidla uvedeného v § 3 odst. 10 připadala v úvahu, požadovat v rámci plnění úkolů dle § 5 odst. 1 věty druhé zákona č. 592/1992 Sb. doklady svědčící o naplnění podmínek předvídaných v § 3 odst. 8 a 9 zákona č. 592/1992 Sb.

35. Soud se přitom ztotožňuje s žalovaným, že nemá-li zaměstnavatel doloženy skutečnosti, které by jej zbavily povinnosti odvést za zaměstnance pojistné ve výši dle § 3 odst. 10 zákona č. 592/1992 Sb. (např. skutečnosti aprobované v ustanovení § 3 odst. 8 tohoto zákona), je povinen odvést pojistné za zaměstnance podle § 5 odst. 1 věty druhé ve výši vyplývající z § 3 odst. 10 tohoto zákona. Pokud tak nepostupuje, vystavuje se rizikům souvisejícím s vymáháním případných regresních nároků po zaměstnanci (kterému je v takovém případě neprávem sražena ze mzdy nižší částka), a to především v případech, kdy v mezidobí dojde k ukončení pracovněprávního vztahu s takovým zaměstnancem.
36. Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce o nezákonné aplikaci ust. § 18 zákona č. 592/1992 Sb., kterou dovozuje z toho, že penále je vypočtené z nedoplatku do minimálního základu z čisté mzdy, kterou plně disponuje třetí osoba, tj. paní F. Jak již soud výše uvedl, byl to žalobce, komu vznikla povinnost zaplatit na veřejné zdravotní pojištění. Pokud tak neučinil včas a ve správné výši, ocitl se v prodlení a v souladu s § 18 zákona č. 592/1992 Sb. mu bylo oprávněně vyměřeno penále, které byl žalovaný ve smyslu § 8 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb. povinen vymáhat. Ani tuto námitku proto soud důvodnou neshledal.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

37. Na základě všech shora uvedených skutečností soud neshledal žaloby důvodnými, a proto je podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
38. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, kterému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.
39. Poslední výrok rozsudku pak reflektuje skutečnost, že žalobce k výzvám soudu uhradil soudní poplatek za řízení o žalobě v celkové výši 6 000 Kč, ač byl v řízení o žalobách od soudního poplatku podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), osvobozen, neboť šlo o řízení ve věcech pojistného na veřejné zdravotní pojištění.
40. Podle § 10 odst. 2 zákona o soudních poplatcích tak soud vrátil žalobci částku odpovídající přeplatku na soudním poplatku. K vrácení již zaplaceného přeplatku na soudním poplatku přitom zákon o soudních poplatcích stanovuje lhůtu 30 dní od právní moci tohoto rozhodnutí (srov. ustanovení § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. listopadu 2020

JUDr. Hana Veberová v. r.
předsedkyně senátu